

DOEPAK

DuP_AK DoeP_AK POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUISELKRANTKRABEL DoeP_AK DuP_AK
Nr. 208a

Semar: het masker van een wijze nar

Semar is een Javaanse wijze nar en de dienaar van goden en edelen. Hij is een van de punakawan (komische personages) uit een wayangspel. Semar lost in veel lakons (wayangverhalen) de problemen op. Hij geeft niet alleen raad, maar strooit ook opmerkingen rond die vol humor zijn. **Semar** heeft een potsierlijk uiterlijk. Zijn dikke buik is bloot en hij heeft een enorme bilpartij. Op zijn hoofd draagt hij een zwart kapje.

Plak het Semarmasker (**wayang topeng**) eventueel op een stuk stevig papier. Knip het rondom uit. Vergeet niet de ogen en de mond vrij te maken. Haal door elk van de gaatjes aan de zijkant een elastiekje en maak deze vast met een lus. Zet het masker op en doe de elastiekjes om je oren. Maak een foto van jezelf of een andere gemaskeerde. Stuur deze foto onder vermelding van je naam en (e-mail)adres op naar info@poppenspelmuseum.nl en maak kans op een **gratis entreekaartje** voor het **Poppenspe(e)lmuseum**. De mooiste inzending wordt gepubliceerd op www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/Wayang.aspx (algemene informatie op het gebied van wayang uit Indonesië). Zie ook: www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/techniek/spel19.html (mombakkes). Dit document op internet, zie: www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak208.pdf. Het masker is ook verkrijgbaar in onze museumwinkel. Illustratie:

Elsje Zwart ©. Concept en tekst: **Otto van der Mieden** © (2013). Hyperlinks: klik op de **vet gezette** woorden. **Applaus!**

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbel! Een dupak (spreek uit: dgepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspopentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doode stille geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.

Semar: het masker van een wijze nar

Semar is een Javaanse wijze dwaas en goddelijke nar. Hij is een van de punakawan – komische personages – uit een wayangspel. Plak het masker op een stuk stevig papier. Knip het uit. Vergeet niet de ogen en de mond vrij te maken. Haal door elk van de gaatjes aan de zijkant een elastiekje en maak deze vast met een lus. Zet het masker op en doe de elastiekjes om je oren. Maak een foto van jezelf of een andere gemaskerde. Stuur deze foto onder vermelding van je naam en (e-mail)-adres naar info@poppenspeelmuseum.nl en maak kans op een gratis entreekaartje voor het Poppenspe(e)lmuseum. De mooiste inzending wordt gepubliceerd op www.poppenspeelmuseumbibliotheek.nl/Wayang.aspx. Hyperlinks: klik op de **vet gezette** woorden. Dit document op internet, zie: www.poppenspeelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak208a.pdf. Illustratie: Elsje Zwart ©. Concept: Otto van der Mieden © (2013).

Bijlage I: Doepak nr. 208a. Applaus!

Poppenspe(e)lmuseum

Kerkweg 38 8193 KL Vorchten NL

Tel.: +31(0)578 - 56 02 39 Fax: +31(0)578 - 56 06 21 Info: +31(0)578 - 63 13 29

www.poppenspeelmuseum.nl www.poppenspel.info www.poppenspeelmuseum.nl/onderwijs www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2
www.poppenspeelmuseumbibliotheek.nl info@poppenspeelmuseum.nl

Semar: het masker van een wijze nar

Semar is een Javaanse wijze dwaas en goddelijke nar. Hij is een van de punakawan – komische personages – uit een wayangspel. Plak het masker op een stuk stevig papier. Knip het uit. Vergeet niet de ogen en de mond vrij te maken. Maak een gaatje in de twee zwarte stippen en haal hier een elastiekje door. Maak deze vast met een lus. Zet het masker op en doe de elastiekjes om je oren. Maak een foto van jezelf of een andere gemaskerde. Stuur deze foto onder vermelding van je naam en (e-mail)adres naar info@poppenspelmuseum.nl en maak kans op een gratis entreekaartje voor het Poppenspe(e)lmuseum. De mooiste inzending wordt gepubliceerd op www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/Wayang.aspx. Hyperlinks: klik op de **vet gezette** woorden. Dit document op internet, zie: www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak208a.pdf. Illustratie: Ad Swier ©. Concept: Otto van der Mieden © (2013).

Bijlage II: Doepak nr. 208a. Applaus!

Poppenspe(e)lmuseum

Kerkweg 38 8193 KL Vorchten NL

Tel.: +31(0)578 - 56 02 39 Fax: +31(0)578 - 56 06 21 Info: +31(0)578 - 63 13 29

www.poppenspelmuseum.nl www.poppenspel.info www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2
www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl info@poppenspelmuseum.nl